

Sygn. III Ko 476/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu III Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Izabela Dehmel

Protokolant: p.o. staż. Nicola Kokocińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Filipa Zeuschnera

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2023 r. na rozprawie

sprawy z wniosku **C. Ł., H. S., W. S. i Z. S.**

o zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 września 1945 r. wydanego pod sygnaturą O 364/45 ojca J. S. syna A. urodzonego dnia (...) w W. za czyn z art. 118 § 1 i 2 w zw. z art. 115 § 1 KKWP i Dekretu PKWN o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. na karę 10 lat więzienia oraz 5 lat pozbawienia praw publicznych, który to wyrok został uznany za nieważny postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 21 marca 2023 r., sygn. III Ko 849/22

***

1. Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego zasądza od Skarbu Państwa za niesłuszne skazanie wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 września 1945 r. wydanego pod sygnaturą O 364/45 J. S. syna A. urodzonego dnia (...) w W. za czyn z art. 118 § 1 i 2 w zw. z art. 115 § 1 KKWP i Dekretu PKWN o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944r. na karę 10 lat więzienia oraz 5 lat pozbawienia praw publicznych, na rzecz:

C. Ł. kwotę **200.000 (dwieście tysięcy) zł** tytułem zadośćuczynienia,

W. S. kwotę **200.000 (dwieście tysięcy) zł** tytułem zadośćuczynienia,

Z. S. kwotę **200.000 (dwieście tysięcy) zł** tytułem zadośćuczynienia,

H. S. kwotę **200.000 (dwieście tysięcy) zł** tytułem zadośćuczynienia.

2. W pozostałym zakresie wniosek C. Ł., W. S., H. S. i Z. S. oddala.

3. Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

4. Na podstawie § 11 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądza od Skarbu Państwa na rzecz C. Ł., H. S., W. S. oraz Z. S. kwotę po 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE		
Wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 sierpnia 2023 r.	Sygnatura akt	III Ko 476/23
WNIOSKODAWCA		
C. Ł., ur. (...) W. S., ur. (...) Z. S., ur. (...) H. S., ur. (...)		
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki
	-----	-----
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
	C. Ł. - 400.000 zł W. S. - 400.000 zł Z. S. - 400.000 zł H. S. - 400.000 zł	Ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.
3.	Inne	
	Zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.	

Ustalenie faktów	
Fakty uznane za udowodnione	

Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.1.1.	W dniu 30 czerwca 2023r. (data prezentaty) do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynął wniosek C. Ł., a w dniu 28 lipca 2023 r. wniosek W. S., Z. S. oraz H. S. złożony każdorazowo przez pełnomocnika o zasądzenie od Skarbu Państwa tytułem zadośćuczynienia kwoty po 400.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od uprawomocnienia się wyroku do daty zapłaty, za doznaną przez ojca wnioskodawców – J. S. krzywdę wskutek niesłusznego skazania wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 września 1945 r. wydanego pod sygnaturą O 364/45.	wniosek z dn. 26.06.2023r. wraz z załącznikami	k. 1-8
wniosek z dn. 24.07.2023 r. wraz z załącznikami	k. 23-29		
3.1.2.	J. S. był członkiem ugrupowania partyzanckiego pod dowództwem B. O. (...) operującego w okresie powojennym w powiecie (...). W dniu 10 czerwca 1945 r. zdezerterował on wraz z grupą żołnierzy z macierzystej jednostki - (...) Dywizji (...) Armii WP, tworząc pod dowództwem B. O. oddział partyzancki. W czerwcu 1945 r. grupa ta przemieściła się na tereny (...) zmierzając	akt oskarżenia z 11.09.1945 r.	k. 19-30 akt sygn. III Ko 849/22

do połączenia ze zorganizowanymi strukturami (...) podziemia. Na przełomie czerwca i lipca 1945 r. oddział stacjonował na obszarze powiatu (...) i nie przejawiał aktywnej działalności. W dniu 01 lipca 1945 r. doszło do konfrontacji w/w grupy z żołnierzami (...)w wyniku której zginęli dwaj plutonowi (...) oraz (...)woźnica (prawdopodobnie zastrzelony przez R.), ranni zostali natomiast dowodzący patrolu podporucznik i jeden z członków grupy (...) - J. R.. J. S. został aresztowany w dniu 27 lipca 1945 r.

Wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 września 1945 r. wydanego pod sygnaturą O 364/45 J. S. został skazany za czyn z art. 118 § 1 i 2 w zw. z art. 115 § 1 KKWP i Dekretu PKWN o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. na karę 10 lat więzienia oraz 5 lat pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych. W/w odbywał karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym we W..

W dniu 07 kwietnia 1947 r. J. S. opuścił Zakład Karny we W. na podstawie amnestii.

wyrok nr 353 Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z 30.09.1945r.	k. 31-34 akt sygn. III Ko 849/22		
3.1.3.	W areszcie śledczym w P., a następnie w Zakładzie Karnym we W. J. S. doświadczył wielu aktów nieludzkiego i poniżającego traktowania. Podejmowano wobec niego różne formy cielesnego znęcania się w ten sposób, że polewano go zimną wodą, czy też wbijano szpilki pod paznokcie. Nadto przebywał w przeludnionych celach, które były zalewane zimną wodą. W tym okresie był również wielokrotnie bity, nie mógł spać. Warunki żywieniowe w zakładzie karnym były niezwykle trudne. Więźniów karmiono wyłącznie ciemnym chlebem z „trocinami”, czarną kawą. Nadto w zakładzie karnym panowały złe warunki higieniczne (w celach było robactwo). Sposób traktowania J. S. w zakładzie karnym podczas odbywania kary pozbawienia wolności wpłynął na stan jego zdrowia fizycznego, zachorował na zapalenie płuc, a następnie zapadł na gruźlicę. Oprócz dolegliwości natury fizycznej J. S. na skutek pobytu w zakładzie karnym doznał zaburzeń o podłożu psychicznym -	zeznania C. Ł., W. S., H. S. Z. S.	k. 42-46

żył w stałym lęku, stał się nerwowy i nieufny wobec ludzi.

Przed wybuchem wojny J. S. prowadził gospodarstwo rolne z żoną w miejscowości W., posiadał 9 ha ziemi. Wówczas był on ojcem dwójki dzieci T. i W..

Po opuszczeniu więzienia przez wiele lat J. S. miał problemy z podjęciem pracy, zmuszony był zajmować się pracami dorywczymi typu usługi szewskie wskutek czego jego rodzina żyła dość ubogo. Nadto J. S. spotykał się z szykanowaniem ze strony innych osób, w tym m.in. swojego szwagra E. Ż., który nazywał go „bandytą”. Wskutek prześladowania zmuszony był również do zmiany miejsca zamieszkania ((...), Z., a następnie S.).

Pobył w zakładzie karnym pogorszył nie tylko zdrowie fizyczne i psychiczne J. S., ale odbił się również na jego sytuacji rodzinnej i prywatnej. Dzieci J. S. (wnioskodawcy) w związku z pobytem ojca w zakładzie karnym byli wyzywani w szkole od: „gruźlików”, „bandytów” czy „zdrajców”.

J. S. zmarł w dniu 20 listopada 1992 r.

3.1.4.	Postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 21 marca 2023 r. sygn. akt III Ko 849/22 na podstawie art. 1 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 w zw. z art. 4 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tekst jedn. Dz. U. 2018, poz. 2099) stwierdzono nieważność wyroku byłego Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 września 1945 r. wydanego pod sygnaturą O 364/45 skazującego J. S. syna A. urodzonego (...) w W. za czyn z art. 118 § 1 i 2 w zw. z art. 115 § 1 KKWP i Dekretu PKWN o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. na karę 10 lat więzienia oraz 5 lat pozbawienia praw publicznych. J. S. został skazany w związku z podejmowaną przez siebie działalnością o charakterze niepodległościowym, ukierunkowaną na przeciwstawienie się obowiązującemu w kraju ustrojowi, jego działania miały na celu przeciwstawienie się władzom komunistycznym i przywrócenie P. niepodległości.	postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z 21.03.2023 r. sygn. akt III Ko 849/22	k. 52-53 akt sygn. III Ko 849/22

Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.2.1.			

ocena DOWODÓW		
Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
3.1.1 – 3.1.2. 3.1.4.	dokumenty zgromadzone w aktach Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt III Ko 849/22 oraz Ko 476/23 przekazane wraz z wnioskiem	Sąd uznał za wiarygodne dokumenty załączone do akt sprawy, albowiem zostały one sporządzone przez właściwe organy, w granicach przysługujących im kompetencji oraz w formie przewidzianej przez przepisy, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw do podważenia ich autentyczności, czy też prawdziwości zawartych w nich twierdzeń. Dokumenty te nie były także kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron procesowych, zaś Sąd nie znalazł żadnego powodu, aby uczynić to z urzędu.
3.1.1. 3.1.3.	zeznania wnioskodawców: C. Ł. W. S., Z. S., H. S.	Zeznania wnioskodawców C. Ł., W. S., Z. S. i H. S. Sąd uznał za wiarygodne, w szczególności co do faktu przebiegu linii życiowej ojca J. S., jego działalności niepodległościowej oraz łączących się z tym represji. Ich zeznania były rzeczowe, wzajemnie ze sobą korespondowały i uzupełniały się tworząc łącznie spójną i logiczną całość. Nadto pozostawały w zgodzie z powszechną

		wiedzą historyczną dotyczącą działań ówczesnej władzy, a także korelowały ze zgromadzonym w sprawie rzeczowym materiałem dowodowym. Wnioskodawcy opisali przebieg doświadczeń życiowych swojego ojca oraz wskazali jakie skutki wywarły one na ich rodzinie. W ocenie Sądu wnioskodawcy nie starali się w żaden sposób intensyfikować doznanych przez J. S. jak i nich samych jako członków rodziny krzywd, a zatem nie dążyli do maksymalizacji swojego poczucia krzywdy. Z uwagi na powyższe Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania wartości dowodowej ich relacji.
<i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
3.1.		
PODSTAWA PRAWNA		
Zadośćuczynienie		
1.	Kwota główna	Odsetki
	Podstawą prawną roszczenia o zasądzenie zadośćuczynienia, z którym wystąpili C. Ł., W. S., Z. S. i H. S. jest art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na	art. 481§1 k.c.

	rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.z 2021r. poz.1693).
Zwiąże o powodach podstawy prawnej	
Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy, osobie, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981r. w P. stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania orzeczenia albo decyzji. Roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się. Na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa Polskiego, w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, z wyjątkiem art. 555. Wobec konieczności odpowiedniego stosowania w tej sprawie przepisów k.p.k., stosownie do treści art. 558 k.p.k., w sprawach o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się tylko w kwestiach nieuregulowanych w niniejszym kodeksie. Dla wykładni pojęcia zadośćuczynienia, o jakim mowa w art. 552 k.p.k., miarodajne są przepisy prawa cywilnego, a zwłaszcza art. 445 § 2 k.c., z	

którego wynika, że zadośćuczynienie powinno być odpowiednie. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że orzekając w przedmiocie zadośćuczynienia uwzględnić należy całokształt okoliczności związanych ze zdarzeniem stanowiącym podstawę jego przyznania, tj.: okres stosowania represji, wiek danej osoby, jej stan zdrowia, uprzednią karalność, wykonywany zawód, a także skutki, jakie represja wywarła na osobę uprawnioną w środowisku, w którym funkcjonuje (vide: SA w Lublinie II AKa 268/11, KZS 2012, z. 9, poz. 74).

Należy przy tym podzielić pogląd, zgodnie z którym zadośćuczynienie musi mieć charakter kompensacyjny, ale zarazem ma być, zgodnie z art. 448 k.c., odpowiednie, a więc nie może osiągać wartości nadmiernej w stosunku do doznanej krzywdy oraz musi być utrzymane w rozsądnych granicach i dostosowane do majątkowych stosunków panujących w społeczeństwie. Uzasadnia to miarkowanie zadośćuczynienia w oparciu o kryteria obiektywne, związane z przyjętymi w społeczeństwie ocenami. Nadto zasądzona „odpowiednia” suma winna być wyższa dla osoby, która prócz niesłusznego pozbawienia wolności, doznała dodatkowego udrczenia fizycznego, zaś proporcjonalnie niższa dla osoby, której pozbawienie wolności przebiegało bez bicia lub innego rodzaju tortur fizycznych (vide: wyrok SA w Gdańsku z dn. 13.02.2013r., II AKa 25/13, Legalis nr 746847).

Zgodzić należy się również z tezą, że zasądzając określoną kwotę z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, sąd powinien opierać się

na rzetelnych, w miarę możliwości, zobiektywizowanych kryteriach opartych na przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, które muszą - w konkretnej sprawie - określić granice subiektywnego odczucia krzywdy przez wnioskodawców (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dn. 24.04.2014r., WA 14/14). Wskazać należy, iż zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej strony wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywd poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (vide: wyrok SN z dn. 03.07.2007r., II KK 321/06, Lex 299187, wyrok SN z dn. 05.09.2000r., WA 30/00). Zadośćuczynienie ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie może być źródłem wzbogacenia. Z uwagi na niemierzalny charakter zadośćuczynienia, jego wysokość zależy od uznania sędziowskiego i, o ile jego wysokość nie jest rażąco zawyżona bądź zaniżona, co do zasady nie powinna być przedmiotem ingerencji w toku postępowania odwoławczego.

Inne

1.

Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA		
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia		
Zadośćuczynienie		
1.	Kwota główna	Odsetki
	Na wstępie wskazać należy, że przepisy ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego nie przewidują samoistnych roszczeń dla dzieci represjonowanego, a jedynie stanowią o przejściu na te osoby jego uprawnień (vide: uchwała SN z dn. 05.10.1995r., I KZP 23/95). Jest to o tyle istotne, że celem prawidłowego określenia zadośćuczynienia zasadnym jest zbadanie rozmiaru krzywdy represjonowanego, a nie wnioskodawcy. Sąd orzekający w niniejszym składzie również podziela ustalone od wielu lat stanowisko judykatury, że zadośćuczynienie nie może być mierzone wyłącznie dolegliwościami osoby represjonowanej, ale uwzględniać współczesny standard społeczeństwa. Winno być zatem ustalone z umiarem, w rozsądnych granicach przystających do aktualnej stopy życiowej. W ocenie sądu wnioszek C. Ł., W. S., Z. S. i H. S. – jako dzieci J. S. o zadośćuczynienie za krzywdy doznane przez niego w związku represjonowaniem go przez	Odsetki od zadośćuczynienia są wynagrodzeniem za opóźnienie w zapłacie sumy pieniężnej, która jest już wymagana i dlatego odsetki przysługują od dnia uprawomocnienia się wyroku.

ówczesne organy ścigania i wymiar sprawiedliwości ze względu na jego działalność niepodległościową, zasługiwał na uwzględnienie co do zasady, natomiast dochodzoną kwotę Sąd uznał za uzasadnioną jedynie w części.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia, Sąd miał na uwadze, że winno być one „odpowiednie” do poniesionej krzywdy i służyć skompensowaniu doznanych cierpień.

Przy ustaleniu wysokości kwoty zadośćuczynienia za pozbawienie wolności należało wziąć pod uwagę wszystkie ustalone w sprawie okoliczności rzutujące na określenie rozmiaru krzywdy wyrządzonej osobie pozbawionej wolności, w tym zwłaszcza okres izolowania jej od społeczeństwa, stopień dolegliwości, z jaką wiązało się stosowanie tej formy represji, a więc przykrości i przeżycia natury moralnej z tego wynikające, jak również konieczność poddania się rygorom związanym z pozbawieniem wolności (vide: wyrok SA we Wrocławiu z dn. 20.11.2012r., II AKa 335/12, LEX nr 1238686).

Wnioskodawcy domagali się zasądzenia tytułem zadośćuczynienia kwoty po 400.000 zł tj. łącznie kwoty 1.600.000 zł.

Zadośćuczynienie orzekane na podstawie ustawy z 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych miało w realiach niniejszej sprawy zrównoważyć wszystkie negatywne przeżycia i doświadczenia doznane przez ojca wnioskodawców. Jest ono swoistego rodzaju sankcją za naruszenie dóbr osobistych, dlatego jego zakres jest wyznaczony regulacjami

prawa cywilnego, określającymi katalog dóbr osobistych, w tym naruszenie wolności człowieka, również przy uwzględnieniu jej aspektu wewnętrznego, tj. wolności od obawy i strachu, od użycia przemocy czy zrealizowania groźby, naruszenie możliwości swobodnego dysponowania wartościami osobistymi.

Jest rzeczą oczywistą, że pobyt w zakładzie karnym skutkował w wypadku J. S. naruszeniem jego dobra osobistego w postaci wolności i to na okres prawie 2 lat (od 27.07.1945 r. do 07.04.1947r.). Przechodząc dalej należy wskazać, iż nie ulega wątpliwości, że w warunkach izolacji wobec J. S. stosowano szykany, bito go, znęcano się nad nim psychicznie, dodatkowo przebywał w ciężkich warunkach bytowych. Niezmiernie trudne było zachowanie odpowiedniej higieny osobistej, był brud, brakowało ogrzewania, wartościowego jedzenia oraz odpowiedniego posłania i okrycia. Przemoc fizyczna i psychiczna stosowana wobec osadzonego, do tego bardzo złe warunki sanitarne i bytowe, z całą pewnością odcisnęły piętno na zdrowiu fizycznym, jak i na psychice J. S..

Nie sposób również pominąć, że w momencie pozbawienia wolności J. S. miał żonę i dwoje małych dzieci, przy czym nie miał z nimi kontaktu, nie otrzymywał też żadnych informacji dotyczących swojej rodziny, co w oczywisty sposób mogło rodzić realne obawy o los swoich najbliższych i również negatywnie wpływało na jego stan psychiczny.

Przy ustalaniu rozmiaru cierpień moralnych i fizycznych doznanych

przez J. S. podczas odbywania kary pozbawienia wolności Sąd wziął pod uwagę również zeznania jego dzieci (wnioskodawców), które przekazywały relację Ojca dotyczącą pobytu w więzieniu, jak również opisywały jego zachowanie po opuszczeniu Zakładu Karnego we W..

Wszystkie wskazane wyżej okoliczności, w ocenie Sądu nakazywały uznać, że cierpienia J. S. były bardzo duże. Zadośćuczynienie miało w sposób materialny stanowić rekompensatę doznanych krzywd, których tak naprawdę nie sposób cofnąć czy naprawić w żaden sposób. W ocenie Sądu kwota po 200.000 zł na rzecz każdego z wnioskodawców tj. łącznie 800.000 zł za cały okres stosowanej wobec J. S. represji ze strony ówczesnych organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, z pewnością nie jest kwotą jedynie symboliczną, a jawi się jako adekwatna i pozostaje odpowiednia do warunków życia społeczeństwa.

W pozostałym zakresie wniosek należało oddalić jako wygórowany i przez to nieuzasadniony. Oczywistym jest, że nie istnieje możliwość całkowitego zrekompensowania doznanej krzywdy, której w żaden sposób nie da się przeliczyć na pieniądze. Tym niemniej, zdaniem Sądu, ujawnione okoliczności przemawiają za przyjęciem, iż zasądzenie wyższych kwot stanowiłoby nieuzasadnione wzbogacenie.

Inne

3.

1.

Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2	Sąd oddalił żądanie wnioskodawców w pozostałej części, uznając, że roszczenie o zasądzenie zadośćuczynienia w kwotach po 400.000 zł na rzecz każdego z wnioskodawców jest niewspółmierne do doznanej krzywdy.

KOsztY procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.4	Na podstawie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800 z późn. zm.) Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawców: C. Ł., W. S., Z. S. i H. S. kwotę po 240 zł tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego zgodnie z którym to przepisem koszty postępowania w sprawach objętych ustawą ponosi Skarb Państwa.

PODPIS
Poznań, dnia 12 września 2023 r. sędzia Izabela Dehmel

ZARZĄDZENIE

Proszę:

1. Notować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawców: adv. M. W., adv. P. Z. oraz Prokuratorowi.
3. Za 14 dni lub z apelacją.

Poznań, dn. 12 września 2023 r.

sędzia Izabela Dehmel

sędzia Izabela Dehmel